

UČITELJSKI T O V A R Š.

List za šolo in dom.

Izhaja 1. in 15. dne vsakega mesca, in velja za celo leto 2. gold. 50 kr.,
za pol leta 1. gold. 30 kr.

Tečaj VI.

V Ljubljani 15. maja 1866.

List 10.

SONET.

Zaklad nezmerni moj si, domovina!
Enaka ti na svetu ni nobena,
V krasoti vedni si nespremenjena;
Ne daš izbrisati se iz spomina!

Skrivala te je dolgo črna tmina,
Svetila sreča ti, lučica lena;
Zbežala zdaj je tebi noč meglena,
Solzé se proč, otožnost, bolečina.

Napočil zor cveteče je pomladi,
Serce topí se mi v presladki nadi,
Da bode zlahkno sadje ti rodila!

Posljite skorej jo, nebesa mila,
Na cvetje pa, ki ji v naročji klije,
Naj vaš se sveti blagoslov razlije!

J. C.

Treba je otroke poznati.

„Nikar ne povejte očetu, da je naš Francelj nevbogljiv in se slabo uči, sicer me bo mož celi teden zmerjal in grajal“, tako pravi masiktera preskerbna mati učniku, ker ji vest očita, koliko je zamudila pri izreji svojega otroka, kako slabo čuva nad njim, ter ga v vseh rečeh prepušča lastni volji. Znano

pa je tudi, da se učenik nikdar tako hitro staršem ne zameri, ako jim pové napake njih otrok. Kako pa je to, da starši tako neradi slišijo, če jim kdo otroke toži, sej sami vendar radi pripovedujejo, da jih ne vbogajo, da imajo veliko križev in sitnosti ž njimi. To pride, ker starši svojih otrok ne ljubijo po keršanski, ampak po naravni ljubezni, sicer bi mogli hvaležni biti tistemu, kateri jim razodeva napčenosti njihovih otrok. Ako hoče človek ktereikoli reč dobro izpeljati, mora jo poprej poznati. Kako pa hoče kdo svoje otroke dobro izrežati, ako jih noče poznati, ako noče vediti za njih napake in nerodnosti. Prevelika ljubezen večkrat stori, da starši ne vidijo otroških napak in pregreškov, ali če jih vidijo, jih pa tudi izgovarjajo. Drugi ljudje, kateri v tej reči bolje sodijo, večkrat vidijo, kar lastni starši prezirajo. Starši pa tudi ne morejo in ne smejo odkladati skerbí za svoje otroke in jo drugim izročevati. Njih perva in poglavitna dolžnost je, da svoje otroke poznajo in jih potem izrežajo. Akoravno kdo dobro razumě človeško naravo, in pozná dušne in telesne zmožnosti pri človeku, vendar ne bo le enega otroka prav izredil, če ga ne bo posamesnega dobro poznal. Treba ga je na tanko opazovati, in kdor ne opazuje, ne more reči, da odgaja. Tirja se, da človek s svojimi očmi vidi, na svoja ušesa sliši, preden opravlja tako imenitno opravilo, od ktereга izhaja blagor vsi družini, tudi večkrat celi deržavi. Dalje ne sega učenost tistih, kateri pišejo od odgoje, in tisti, kateri naj več vedo, pravijo: „Treba je otroke poznati, preden se odgajajo“. Odgojitelj naj si tedaj od otroka nič gotovega ne misli, dokler se sam ne prepriča. Veliko je na tem, kako se otrok obnaša vpričo nas, ali sicer. Gledati je treba na otroka v raznem času in v vsakterih okoliščinah. Drugače se bo védel, kedar bo sam, ali kedar bo v družini pri dečkih, drugače pri deklicah. Tukaj se je treba ozirati na razni značaj pri otrocih in na družčino pri odrasčenih, da se spoznajo otroške lastnosti. Vsaki človek rad kaj dela; nekteri otrok ima raji tihe igrače, drugi hrupne, eden raji dela z rokami, drugi z glavo. Opazovati je treba, kaj se njihovega serca prijemlje, in, ali to hitro pozabi, ali se mu reč globoko vtisne. Ker je nekteri otrok bolj, nekteri manj občutljiv, naj se odgojnik vselej na te ozira.

Kdor se ravna po teh pravilih in zraven skerbí, da ne pride ob ljubezen pri otrocih, ta bo otroke poznal in tudi potem dobro izrejal.